

**תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה
או פעולות צבאיות) (ביטול), התשפ"ד-2024**

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. מתוקף הסמכות הקבועה בסעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה, לבטל את תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד-2023, בנוסח המצ"ב.
2. בהתאם להוראות סעיף 39 האמור, להניח את ביטול התקנות על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.
3. התקנות ייכנסו לתוקף עם פרסומן ברשומות.

להלן נוסח התקנות:

**תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה
או פעולות צבאיות) (ביטול), התשפ"ד-2024**

בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה¹, מתקינה
הממשלה תקנות שעת חירום אלה:

- ביטול
1. תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד-2023² – בטלות.

התשפ"ד (____ בינואר 2024)

(חמ 6583-3)

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

¹ ס"ח התשס"ב, עמ' 192.

² ק"ת התשפ"ד, עמ' 104, עמ' 212, עמ' 724 ועמ' 740.

דברי הסבר

ביום 7 באוקטובר 2023 פתחו ארגוני הטרור ברצועת עזה במתקפת פתע רצחנית כנגד אזרחיה של מדינת ישראל. במהלך המתקפה נתפסו בשטחה של מדינת ישראל מאות מחבלים שיש יסוד סביר להניח שהם עונים להגדרת "לוחם בלתי חוקי" (להלן: לב"ח) כהגדרתו בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, תשס"ב-2002 (להלן: החוק), הלוקחים חלק בפעולות איבה כנגד מדינת ישראל או נמנים עם כוח שמבצע פעולות איבה כאמור. מחבלים אלה מסכנים את ביטחונה של המדינה ונדרש לכלוא אותם באופן מדי.

נוכח מתקפה זו, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה כי נדרש לנקוט בפעולות צבאיות משמעותיות שעלולות להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה, לאחר שסמכות זו הואצלה לה בהחלטת הממשלה מספר 3840 מיום 27 במאי 2018, בהתאם להוראות סעיף 40(א1) לחוק-יסוד: הממשלה וסעיף 6(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001 (ראו גם את החלטת ממשלה מספר 6 מיום 3 בינואר 2023 בדבר הקמת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי ותפקידיה). הודעה על החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי נמסרה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת (להלן: ועחו"ב) ביום 8 באוקטובר 2023.

ביום 10 באוקטובר 2023 הכריזה הממשלה על שינויים בהוראות החוק בהתאם לסמכותה מכוח סעיף 10א לחוק. בהתאם להכרזה זו, הורחבה תקופת הוראת הכליאה הזמנית לפי סעיף 3(א) לחוק ל- 7 ימים חלף 96 שעות, וכן חל שינוי בדרגת הגורמים המוסמכים לפי סעיפים 3(ב) ו-4 לחוק. הכרזה זו אושרה על ידי ועחו"ב ביום 12 באוקטובר 2023.

תקנות שעת חירום

ביום 13 באוקטובר 2023 התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד-2023 (להלן: התקנות). תקנות אלה הותקנו על רקע הצורך להאריך את המועדים הקבועים בחוק מעבר לאלו שחלים כיום, הן ביחס למועדים הנוגעים להחלטות בעניין צווי הכליאה לפי החוק והן ביחס לסמכות למנוע פגישה של כלוא עם עורך דין.

בהמשך לכך, ביום 13 באוקטובר 2023 הכריזה הממשלה פעם נוספת על הפעלת סעיף 10א לחוק, בשים לב לשינויים המהותיים האמורים שנכללו בתקנות כאמור. הכרזה זו אושרה על ידי ועחו"ב ביום 18 באוקטובר 2023. נוכח המתקפה הרחבה והחריגה כנגד מדינת ישראל ומספרם חסר התקדים של המחבלים שיש יסוד סביר להניח שהם לוחמים בלתי חוקיים המסכנים את ביטחונה של המדינה, ביום 26 באוקטובר 2023 תוקנו התקנות (ק"ת התשפ"ד 10851, עמ' 212). לאחר התיקון, הכריזה הממשלה ביום 26 באוקטובר 2023 פעם נוספת על הפעלת סעיף 10א לחוק. הכרזה זו אושרה על ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום 1 בנובמבר 2023, והיא עומדת בתוקף עד ליום 9 בינואר 2024. בעקבות המשך ההתפתחויות במצב הלחימה, ביום 5 בדצמבר 2023 תוקנו התקנות פעם נוספת (ק"ת התשפ"ד 10948, עמ' 724). לאחר התיקון הנוסף, הכריזה הממשלה ביום 5 בדצמבר 2023 פעם נוספת על הפעלת סעיף 10א לחוק.

הוראת השעה

ביום 18 בדצמבר 2023 אישרה הכנסת את חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 בקריאה שנייה ושלישית וחוק זה התפרסם ברשומות. סעיף 2 לחוק האמור קובע הוראת שעה שתוקפה ארבעה חודשים מיום תחילת החוק.

הוראת השעה מתייחסת לשינויים המפורטים בסעיף 10א(א) שיחולו בעקבות הכרזת הממשלה כי הפעולות הצבאיות המשמעותיות מצריכות את תחולתם. הוראת השעה כוללת את השינויים לחוק שנכללו בתקנות, תוך הארכת חלק מהמועדים המפורטים בחוק בהתאם לנסיבות העדכניות.

בעקבות עיגון שינויים אלו בחוק, התייתר הצורך בתקנות ולכן מוצע לבטלן.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת הממשלה מס' 952 מיום 13 באוקטובר 2023

החלטת הממשלה מס' 999 מיום 26 באוקטובר 2023

החלטת הממשלה מס' 1111 מיום 5 בדצמבר 2023

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת משפטית

סיווגים

11 אחר

תחום פעולה

01 חוץ וביטחון

מגיש: שר הביטחון

כ"ג בטבת התשפ"ד

04 בינואר 2024

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: 3
כ"ב טבת
בינואר
תשפ"ד
2024

**הנדון: חוות דעת משפטית נלווית להצעה להחלטת ממשלה בעניין ביטול תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות),
התשפ"ד-2023**

נושא ההחלטה:

ביטול תקנות שעת חירום (חרבות ברזל) (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד-2023.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

ביום 7 באוקטובר 2023 פתחו ארגוני הטרור ברצועת עזה במתקפת פתע רצחנית כנגד אזרחיה של מדינת ישראל. במהלך המתקפה נתפסו בשטחה של מדינת ישראל מאות מחבלים שיש יסוד סביר להניח שהם עונים להגדרת "לוחם בלתי חוקי" (להלן: לב"ח) כהגדרתו בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, תשס"ב-2002 (להלן: החוק), הלוקחים חלק בפעולות איבה כנגד מדינת ישראל או נמנים עם כוח שמבצע פעולות איבה כאמור. מחבלים אלה מסכנים את ביטחונה של המדינה ונדרש לכלוא אותם באופן מדי.

נוכח מתקפה זו, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה כי נדרש לנקוט בפעולות צבאיות משמעותיות שעלולות להוביל, ברמת הסתברות קרובה לוודאי, למלחמה, לאחר שסמכות זו הואצלה לה בהחלטת הממשלה מספר 3840 מיום 27 במאי 2018, בהתאם להוראות סעיף 40(א1) לחוק-יסוד: הממשלה וסעיף 6(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001 (ראו גם את החלטת ממשלה מספר 6 מיום 3 בינואר 2023 בדבר הקמת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי ותפקידיה). הודעה על החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי נמסרה לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת (להלן: ועחו"ב) ביום 8 באוקטובר 2023.

ביום 10 באוקטובר 2023 הכריזה הממשלה על שינויים בהוראות החוק בהתאם לסמכותה מכוח סעיף 10א לחוק. בהתאם להכרזה זו, הורחבה תקופת הוראת הכליאה הזמנית לפי סעיף 3(א) לחוק ל- 7 ימים חלף 96 שעות, וכן חל שינוי בדרגת הגורמים המוסמכים לפי סעיפים 3(ב) ו-4 לחוק. הכרזה זו אושרה על ידי ועחו"ב ביום 12 באוקטובר 2023.

תקנות שעת חירום

ביום 13 באוקטובר 2023 התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (מועדים לטיפול בלוחמים בלתי חוקיים בעת מלחמה או פעולות צבאיות), התשפ"ד-2023 (להלן: התקנות). תקנות אלה הותקנו על רקע הצורך להאריך את המועדים הקבועים בחוק מעבר לאלו שחלים כיום, הן ביחס למועדים הנוגעים להחלטות בעניין צווי הכליאה לפי החוק והן ביחס לסמכות למנוע פגישה של כלוא עם עורך דין.

בהמשך לכך, ביום 13 באוקטובר 2023 הכריזה הממשלה פעם נוספת על הפעלת סעיף 10א לחוק, בשים לב לשינויים המהותיים האמורים שנכללו בתקנות כאמור. הכרזה זו אושרה על ידי ועחו"ב ביום 18 באוקטובר 2023. נוכח המתקפה הרחבה והחריגה כנגד מדינת ישראל ומספרם חסר התקדים של המחבלים שיש יסוד סביר להניח שהם לוחמים בלתי חוקיים המסכנים את ביטחונה של המדינה, ביום 26 באוקטובר 2023 תוקנו התקנות (ק"ת התשפ"ד 10851, עמ' 212). לאחר התיקון, הכריזה הממשלה ביום 26 באוקטובר 2023 פעם נוספת על הפעלת סעיף 10א לחוק. הכרזה זו אושרה על ידי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום 1 בנובמבר 2023, והיא עומדת בתוקף עד ליום 9 בינואר 2024. בעקבות המשך ההתפתחויות במצב הלחימה, ביום 5 בדצמבר 2023 תוקנו התקנות פעם נוספת (ק"ת התשפ"ד 10948, עמ' 724). לאחר התיקון הנוסף, הכריזה הממשלה ביום 5 בדצמבר 2023 פעם נוספת על הפעלת סעיף 10א לחוק.

הוראת השעה

ביום 18 בדצמבר 2023 אישרה הכנסת את חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון מס' 4 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 בקריאה שנייה ושלישית וחוק זה התפרסם ברשומות. סעיף 2 לחוק האמור קובע הוראת שעה שתוקפה ארבעה חודשים מיום תחילת החוק.

הוראת השעה מתייחסת לשינויים המפורטים בסעיף 10א(א) שיחולו בעקבות הכרזת הממשלה כי הפעולות הצבאיות המשמעותיות מצריכות את תחולתם. הוראת השעה כוללת את השינויים לחוק שנכללו בתקנות, תוך הארכת חלק מהמועדים המפורטים בחוק בהתאם לנסיבות העדכניות.

בעקבות עיגון שינויים אלו בחוק, התייתר הצורך בתקנות ולכן מוצע לבטלן.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרך פתרונם:

אין

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

נוסח ההצעה תואם עם הגורמים הרלוונטיים בייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

בברכה,

פזית תדהר, עו"ד
סגנית היועמ"ש למערכת הביטחון